

**Червоні лінії для Парламенту:
на що варто звернути увагу народним обранцям? Випуск 2**

МИ ВЖЕ ВТРАЧАЄМО

3,7 МЛРД ЄВРО

РИЗИКУЄМО ВТРАТИТИ ЩЕ

ЗА I КВАРТАЛ 2026 року

ЩОНАЙМЕНШЕ 1,4 МЛРД ЄВРО

**НЕОБХІДНО ПРИШВИДШИТИ РОЗГЛЯД
ЗАКОНІВ НА ВИКОНАННЯ ПЛАНУ УКРАЇНИ
ТА ЇХ УХВАЛЕННЯ!**

Консорціум аналітичних центрів [RRR4U](#) моніторить виконання програми МВФ та Плану України. Ряд законопроектів, які є основою міжнародних зобов'язань держави, перебувають на різних стадіях розгляду в парламенті без визначеної перспективи ухвалення. Це призводить до гальмування реформ у ключових секторах, затримки міжнародних траншів та зменшення надходжень до бюджету.

Україна вже недоотримала **3,7 млрд євро** фінансової підтримки від ЄС за 2025 рік через невиконання індикаторів Плану України, а також ризикує недоотримати з цієї ж підстави ще **щонайменше 1,4 млрд євро** за I квартал 2026 року. Втрати за 2025 рік включають відсутність підпису Президента України під законопроектом про Основні засади Житлової політики ([№12377](#)), який направлено на підпис Президента ще 19 січня 2026 року. Частина з цих індикаторів — це відсутність ухвалених парламентом законопроектів. Важливо, що більшість законотворчих індикаторів передбачають не просто ухвалення законів, а набрання ними чинності: тому схвалення має відбуватись щонайменше за місяць до дедлайну (з огляду на випадки блокуючих постанов та часу, необхідного Президенту для підписання законів).

Незалежні аналітичні центри закликають парламентарів розглянути наведені нижче законодавчі ініціативи як пріоритет, забезпечивши їхнє схвалення у встановлені міжнародними домовленостями терміни.

Експертна команда коаліції RRR4U залишається відкритою для конструктивного діалогу з усіма парламентськими фракціями на всіх етапах законодавчого процесу.

СТАТУС: не виконано в процесі

Назва та номер індикатора	Дедлайн	Ціна невиконання
Індикатор 3.5 Набрання чинності законодавства про перегляд декларацій доброчесності суддів та процедури їх перевірки	2 квартал 2025 року	363 млн євро
Для виконання індикатора мають набрати чинності закон та акти Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, відповідно до яких мають бути переглянуті декларації доброчесності суддів та процедура їх перевірки. Як зазначає Єврокомісія у Звіті з розширення 2024 року, оновлена система має передбачати для суддів вищих судів тимчасову, але змістовну процедуру перевірки із залученням незалежних експертів. 03.06.2025 року ВРУ підтримала проект Закону № 13165-2 у першому читанні. Наразі законопроект готується до другого читання . На звернення ВРП Венеційська комісія надала свій висновок з приводу законопроекту 14.10.2025 р.		

Індикатор 3.8 Покращення виконання судових рішень. Набрав чинності закон щодо цифровізації виконавчого провадження	2 квартал 2025 року	363 млн євро
Необхідно прийняти закон про виконання судових рішень щодо майнових та немайнових зобов'язань та подальшої цифровізації виконавчого провадження. 17.09.2025 року народні депутати України не змогли включити законопроект № 14005 до свого порядку денного. 04.11.2025 народні депутати прийняли законопроект у першому читанні. Законопроект чекає на друге читання.		
Індикатор 10.5 Прийняття законодавства для інтеграційного пакету електроенергії	3 квартал 2025 року	500 млн євро
Для виконання індикатора необхідно прийняти законодавство щодо транспозиції положень Інтеграційного пакету електроенергії ЄС, зокрема щодо функціонування ринку "на добу наперед", внутрішньодобового ринку, забезпечення безпеки постачання, механізмів гнучкості, енергоефективності та участі споживачів. Відповідний законопроект № 12087-д прийнято 22.07.2025 року у першому читанні. Необхідно підготувати законопроект до розгляду в другому читанні та прийняти його в цілому вже у лютому.		
Індикатор 1.2 Набрання чинності змінами до законодавства щодо удосконалення порядку вступу, проходження та звільнення з державної служби	4 квартал 2025 року	273 млн євро
Індикатор 1.2. покликаний вдосконалити процедури відбору, проходження та звільнення з державної служби. Вони мають відповідати принципам державного управління OECD (SIGMA), що стосуються процедур добору на основі професійних компетентностей. Народні депутати України депутати 16.07.2025 року подали законопроект № 13478-1 , відповідальний комітет ухвалив рішення про його розгляд 11 вересня. Законопроект очікує на розгляд у ВРУ і станом на 5 лютого 2026 року не було навіть першого читання.		
Індикатор 6.9 Скасування призупинення дії закону про державну допомогу та відновлення контролю державної допомоги та гармонізація закону про державну допомогу з acquis ЄС	4 квартал 2025 року	273 млн євро
У березні 2025 року Антимонопольний комітет оприлюднив для громадського обговорення законопроект про відновлення дії положень Закону про державну допомогу . Проект пропонував відновити дію Закону до закінчення воєнного стану на територіях, де не ведуться бойові дії, та внести ряд змін до Закону. У вересні АМКУ подав дорацьовану версію законопроекту до КМУ. При цьому, триває діалог з Єврокомісією щодо відповідності норм законопроекту нормам права ЄС. Відновлення правил буде складним процесом в парламенті. Відповідно до змін Плану України КМУ переніс виконання індикатора на 4-й квартал 2025 року, але це не допомогло його виконати.. Законопроект №14345 на виконання цього індикатору було зареєстровано у ВРУ лише 30 грудня 2025 року. Станом на 5 лютого 2026 року до цього законопроекту не подано навіть Висновку профільного комітету. Отже, виконання цього індикатору триватиме ще щонайменше два місяці.		

Індикатор 8.2 Прийняття Плану заходів з дерегуляції	4 квартал 2025 року	273 млн євро
Необхідно ухвалити законодавство (законодавство має набрати чинності) щодо дерегуляції та спрощення умов ведення бізнесу. Частину напрямків уже реалізовано, зокрема запроваджено експериментальний проєкт електронної системи “єДозвіл” для цифровізації дозвільних і ліцензійних процедур та врегульовано правонаступництво дозвільних документів і ліцензій Законом № 4196-IX від 09.01.2025. Ще один напрямок — у процесі: скорочення перевірок бізнесу шляхом запровадження добровільного страхування та аудиту — законопроєкт № 14030 від 11.09.2025 “Про основні засади державного нагляду (контролю)” зараз готується до другого читання .		
Індикатор 10.3 Набрання чинності законодавством щодо вдосконалення дозвільних процедур для інвестицій у відновлювану енергетику	4 квартал 2025 року	273 млн євро
Для виконання індикатора необхідне прийняття та набрання чинності законодавства щодо скорочення дозвільних процедур для інвестицій у відновлювану енергетику відповідно до правил ЄС. 11.08.2025 року Міненерго оприлюднило законопроєкт «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії», яким зокрема передбачається впровадження основних принципів дозвільних процедур для інвестицій у ВДЕ, що відповідають правилам ЄС. 3 грудня законопроєкт №14271 було внесено до ВРУ. Втім, 16 грудня розгляд було перенесено, що унеможливило вчасне виконання індикатора .		
Індикатор 10.11 Визначення спеціального статусу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)	4 квартал 2025 року	273 млн євро
Індикатор передбачає прийняття та набрання чинності змінами до законодавства, якими буде визначено спеціальний статус для забезпечення незалежності Регулятора, як це передбачено правом ЄС. 8 грудня до ВРУ внесено законопроєкт №14282 щодо посилення гарантій здійснення повноважень НКРЕКП. На кінець січня законопроєкт лише опрацьовується комітетами ВРУ, що унеможливило вчасне виконання та відтермінує його виконання в цілому .		
Індикатор 10.14 Підтримка розвитку ефективного та більш стійкого централізованого теплопостачання	4 квартал 2025 року	273 млн євро
22 вересня 2025 року до ВРУ внесено урядовий законопроєкт № 14067 “Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки розвитку ефективного та сталого централізованого теплопостачання”. 6 листопада Комітет ВРУ з питань енергетики та ЖКП надав висновок , в якому рекомендував прийняти законопроєкт у першому читанні, а також опубліковано відповідний проєкт постанови . Станом на кінець січня 2026 року законопроєкт так і не було включено до порядку денного ВРУ .		
Індикатор 11.3 Набрання чинності Закону України “Про безпеку руху та інтероперабельність залізничного	4 квартал 2025 року	273 млн євро

транспорту України" із застосуванням протягом трьох років з моменту його ухвалення		
У Верховній Раді були зареєстровані два законопроекти: № 12142 «Про систему та особливості функціонування ринку залізничного транспорту України» від Кабінету Міністрів України та альтернативний до нього законопроект № 12142-1 від депутатів транспортного комітету ВРУ: перший з них було відкликано через зміну уряду, а другий знято з розгляду через рішення уряду розділити індикатор на два з перенесенням термінів виконання. Обидва законопроекти не відповідали вимогами Світового Банку та Директивам і регламентам ЄС. Після внесених до Плану України змін, в 4 кварталі мав набрати чинності законопроект “Про безпеку та інтероперабельність залізничного транспорту України”, який було винесено на обговорення Мінрозвитку у вересні і 31 жовтня зареєстровано в парламенті. 17 грудня законопроект було ухвалено лише за основу. Станом на 5 лютого 2026 року не підготовлено навіть таблицю до другого читання, а тому потрібно пришвидшити роботу Комітету ВРУ з питань транспорту та інфраструктури над підготовкою законопроекту до другого читання. Роботу потрібно проводити у співпраці з Мінрозвитку та фахівцями Європейської делегації.		
! Індикатор № 3.7 Набрання чинності законодавством щодо спрощених процедур неплатоспроможності для ММСП	1 квартал 2026 року	434 млн євро
Має набрати чинності законодавство щодо спрощених процедур неплатоспроможності для мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП). Станом на кінець січня 2026 року відповідний законопроект не було подано урядом в Парламент.		
! Індикатор № 3.12. Набрання чинності законодавством, що забезпечує прозорий та заснований на заслугах відбір прокурорів на керівні посади в органах прокуратури	1 квартал 2026 року	434 млн євро
Згідно з Планом України “підвищення підзвітності та доброчесності прокуратури є ключовим для боротьби зі зловживанням владою та тиском на бізнес та інвесторів з боку правоохоронних органів, що є поширеним явищем в Україні”. Індикатор передбачає набрання чинності законодавством, що забезпечить прозорий та заснований на заслугах відбір прокурорів на керівні посади. Це законодавство включатиме: • чіткі критерії оцінки, включно з професійною компетентністю та доброчесністю/етикою; • прозору, конкурентну та меритократичну процедуру відбору, яка включає перевірку професійної компетентності та доброчесності; • посилення інституційної спроможності та повноважень Офісу Генерального прокурора та прокурорського самоврядування, зокрема Ради прокурорів, в частині відбору прокурорів на керівні посади. Водночас станом на кінець січня 2026 року до Верховної Ради України не надходило пропозицій щодо законопроекту для оновлення процесу відбору прокурорів на керівні посади. Це є ризиком подальшого невиконання індикатора та втрати доступу до фінансування обсягом 434 млн євро.		

! Індикатор № 9.3. Кращий розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади	1 квартал 2026 року	434 млн євро
Має набрати чинності законодавство для забезпечення кращого розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади. Законодавство про розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади набуває чинності протягом 12 місяців після припинення або скасування воєнного стану, але не раніше початку нового бюджетного періоду. Ці законодавчі зміни призведуть до кращого розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на основі принципів субсидіарності та децентралізації, сприятимуть усуненню конфліктів компетенцій між різними рівнями центральної, регіональної, районної та місцевої влади, а також всередині органів місцевого самоврядування та належній якості державних послуг на місцевому рівні, а також ефективному використанню бюджетних коштів. Станом на січень 2026 року проєкт Закону “Про засади розмежування та розподілу повноважень між рівнями публічного врядування” був розглянутий 12 січня 2026 року Урядовим комітетом. Але досі законопроєкт не подано до парламенту, а тому шанси вчасно його ухвалити вкрай низькі.		

Повні випуски моніторингів виконання Програми МВФ і допомоги ЄС:

RRR4U (Resilience, Reconstruction and Relief for Ukraine) — це консорціум чотирьох українських організацій громадянського суспільства: Центр економічної стратегії, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, Інститут аналітики та адвокації та DiXi Group.

RRR4U щомісяця випускає Моніторинг виконання Україною умов ключових міжнародних програм фінансування з МВФ та ЄС. Щоквартальні випуски додатково містять більш глибокий аналіз окремого аспекту програм з міжнародними партнерами. Ознайомитися з підсумками попередніх Моніторингів можна на сайті консорціуму - <https://rrr4u.org/>

Випуск документа відбувається за підтримки Міжнародного фонду "Відродження".